

SEMĂNĂTORUL

REVISTĂ LITERARĂ SĂPTĂMÎNALĂ

Redacția și Administrația :
BUCUREȘTI
Strada Regală, 6

DIRECTORII:
A. VLAHUȚĂ și G. COȘBUC

ABONAMENTUL :
10 Lei pe an

Din poeziile inedite ale lui Eminescu

Liniște

De ce te temi? Aă nu ești tu cu mine?
Las' ploaia doar să bată în ferești,
Las' vîntul trist prin arbori să suspine —
Fii liniștită tu! Cu mine ești.

Ce te-ai sculat și cauți în podele?
Uimită pari și pari aștepta. . .
Nu poți vedea cu ochii pîntre ele,
Vrei să-ți aduci aminte de ceva?

Lasă-te 'n perină — eă îți voiă da pace,
Dormi tu — și lasă să rămîn deștept.
Pe cînd citesc, la tine-atunci imi place
Din cînd în cînd privirea să-mi îndrept,

Să văd cum dormi. Te-admir așa cu drag,
Cu gura 'ntredeschisă cum respiri.
Eă de pe carte mina mî-o retrag,
Pătrunde pacea tristele-mi gîndiri.

Odorul meă... o, prea frumoasă fată,
Ca ceara albă dulce-i a ta față,
Imi vine să alerg la tine 'ndată
Ș'astfel cum dormi să te cuprînd în brață.

Dar te-ai trezi! Păcat! Și nu mă 'ndur —
 Dormi liniștit c'un braț pe după cap.
 Gîndirea mea se toarce trist, obscur,
 Dar cînd te văd, atuncea firul scap

Și-s fericit... Pulsează-a nopții vreme
 În orologiū cu pașii uniformi.
 O, ce te temi! Cu mine nu te teme,
 Ca pe copii te culc cu sila... Dormi!

CĂMINUL

Cînd inchipuirea omenească a vrut să simbolizeze toată jalea unei existențe fără rost, a luat și a presărat cu podoa-bele milei povestea jidovului rătăcitor. Aci a găsit ea această supremă jale, aci, în deslipirea vieții omului de viața pămîntului. Aci, în rătăcirea vecinică a singuraticului care, or cît ar umbla și or cît s'ar întoarce pe unde a mai umblat, pretutindenă străin se vede și nicăiri acasă nu se poate simți.

Acasă, — între *ai săi*, la căminul *său*! Toată mila și toată jalea pentru cel care aceasta n'o poate spune despre dînsul!

Jalea și mila și pentru cel ce n'a știut să-și apere și să-și păstreze căminul, și pentru cel ce nu știe să și-l regăsească, să și-l reclădească.

Și de aci, toată răsvrătirea sufletească față de cei ce se năpustesc asupra altora ca să le fărîme această legătură, acest chiag al vieții pămîntești și să-și risipească pe căi străine, unde nu se vor mai recunoaște și va trebui să piară, ca spicul smuls din rădăcină.

Căci dacă omul se mișcă după voie pe pămîntul acesta, nu stă nici el, cum nu stă nici copacul, izolat în lumea ce i s'a dat spre traiu; nici el și nimic ce crește și trăește la soare. În fie-care, sunt rădăcinile unor vieți trecute și floarea unor vieți viitoare. În fie-care trăiește un fel de viață, cu

rost îndelungat și temeinic, și a strica acest rost este a rupe o viață de isvoarele ei.

Nu numai traiul de fie-care zi ne leagă de acest pământ. Sunt și legături pe cari nimeni nu le vede, mulți le tăgăduiesc, dar toți se resimt de ele și, cu voia sau fără voia lor, robii le sunt.

Avem închise în sufletul nostru năzuinți asupra cărora stăpînirea celei ce numim rațiunea noastră, or cît ar fi de voită, nu e de cit iluzorie. Căci și atunci cînd credem că am isbutit să le înfrîngem și să le înlăturăm, ele se răsună într'un chip sau în altul și ceea ce vrea să fie trufașă rațiune, se pleacă sau se frînge sub puterea lor misterioasă, covîrșitoare. Și în totdeauna redevenim noi, cu ceea ce avem moștenit din moși-strămoși, cu ceea ce formează sufletul, ființa noastră, închegată într'un anume fel, cu mult înainte de a ne fi putut da măcar seamă noi.

Intr'un anume fel... Și iată atunci legătura vieții noastre de viața pămîntului pe care trăim. Cosmopolis e o himeră; este, în căutarea unei noi și universale legături, sfișierea tuturor; este jalea și nenorocirea jidovului rătăcitor răspîndită pe toată suprafața pămîntului.

Căminul este legătura vieții omenești cu viața pămîntului. Și dacă vom căuta să pătrundem sbuciumarea vieții de astăzi, vedea-vom cu adevărat că pentru cămin se poartă luptele cele mai adînci și mai inverșunate.

Căci se simte și de cel mai de pe urmă, că cel ce și-a pierdut căminul, și-a pierdut rădăcinile și isvoarele vieții. Și-a pierdut rostul traiului, tihna și temeliala lui. A pierdut iubirea și a rămas cu ura. Graiul sufletului său întreg l-a pierdut și fărîmăturile acestui biet suflet și le-a învieștmîntat în grai străin ce nu se va mai închea în gura lui de cit spre blestem și tînguire. Și dacă bătut de vînturi, rătăcește fără astîmpăr și fără odihnă, — e tot numai în căutarea căminului pierdut, altul sau acelaș...

În căutarea căminului pierdut, jidovul rătăcitor trece obidit

pe dinaintea noastră... Și ne gîndim la căminul nostru și la nenorocirea, pentru el însuși și pentru alții, a celui ce nu-l știe regăsi pe al lui, a celui ce se trudește și nu izbutește a-și mai reface rostul vieții..

Și ne mai gîndim că avem și noi căminuri primejduite ; și pilda rătăcitorului, ca și a celui ce, deși rămas pe loc, rupt a fost de această legătură fără de care nu mai e de cit ca un copac smuls din rădăcină și menit ofilirii, nu la Cosmopolis ne va putea duce vr'odată, ci mai vîrtos ne va oțări inimile spre lupta pentru cămin.

ION GORUN.

LENORE

— BALADĂ DE BÜRGER —

Din somn Lenore 'n zori de zi

Tresare tulburată:

«O Vilhelm, m'ai uitat? Ești mort!

Veni-vei tu odată?»

Iubitul ei lupta sub steag

În văile boeme

Și nu-i scrisese nici un șir

De-atît amar de vreme.

Țarina și viteazul craiū

Sătuī de jaf și pară,

Aū pus războiului sfîrșit

Și pace încheiară.

Și cling! și clang! oști după oști,

Cu florī împodobite,

În zvon de tobe se 'ntorceaū .

La vetrele iubite.

Era un glas și-un forfot viu

Din plaiuri până 'n vale :

Bătrini și tineri, cu alaiū

Le alergău în cale,

Și bucuria strălucia

În ochii tuturoră ; —

Pe Vilhelm însă în zadar

Il căuta Lenora...

Ea alergă în sus și 'n jos

Prin gloata de oștire :

Nici unul vaī! din ciți veneaū

N'aveaū de Vilhelm știre.

Iar cînd, pe rînd, trecură toți,

Durerea o infrinse:

Țipînd se tăvăli pe jos,

Și plinse, plinse, plinse...

Bătrîna o găsește 'n drum,

O scutura, o chiamă :

«Ah! mamă, Vilhelm este mort!

E mort de bună samă!

Să piară lumea! piară tot!

Ar fi cu mult mai bine.

Nedrept și crud e Dumnezeu—

Amar, amar de mine!»

«Copilă, vino-ți în simțiri!
Fă-ți cruce și te roagă:
Ce face bunul Dumnezeu
E drept și bine, dragă!»

«Ah, mamă, Dumnezeu e'n cer
Și cerul e departe...
Ce bine, vai, mi-a dat în schimb
Pe rugile 'mă deșarte?»

«Copila mea, sufletul meu!
Ascultă, fii cuminte!
Nu supăra pe Dumnezeu
Cu ast-fel de cuvinte!»

«Ah, mamă, mamă, e 'n zadar,
Și toate sînt pierdute!
Nici Dumnezeu, nici iadul chiar
Nu poate să'mi ajute!»

«Dar, fată, dacă te-a uitat
Necredinciosul mire,
Și poate el cu alta azi
Trăește 'n fericire?
La dinsul nu te mai gîndi
Și-l vei uita cu anii,
Cînd el răsplata 'și va găsi
In ghiarele Satani!»

«Ah, mamă, ceea-ce-am pierdut!
Pierdut rămîne, mamă!
La ce, la ce m'am mai născut?
O moarte, vino, ia-mă!
Mîini! în zadar vă frămîntați;
Ochi! în zadar măi plîngeți!
Ah, viața mea! Lumina mea!
Apuneți și vă stîngeți!»

«Părinte, nu te îndura
De vorbele-î nebune!
In desnădejdea-î fără friu
Nu știe vai, ce spune!

Ascultă, fată, sfatul meu!
Te du la mînăstire:
Mireasa fără de noroc
In cer găsește mire!»

«Ah mamă, ce mî-e cer și raiu!
Ah mamă, ce mî-e raiul?
Cu el, cu el e raiu 'ntreg
Și fără Vilhelm, iadul!
Nici nu măi vreau să cred nimic
Nimic din cîte 'mî spuneți:
Ah, viața mea! Lumina mea!
Stîngeți-vă și-apuneți!» —

Așa se sbuciumă mereu
Și țipă și blestemă,
Răbdarea Domnului cercînd
Cu vorbe fără teamă.
Și până 'n ceas tîrziu de-amurg
Plîng negrii ochi întruna,
Cînd stelele pe cer lucesc
Și 'ncet s'arată luna..

Auzi!.. de-odată, trap—trap—trap
Copite bat afară,
Un călăreț s'oprește 'n drum
Și urcă 'ncet pe scară...
Lin sună micul clopoțel —
Cling-cling-cling fără veste..
Și de la ușă, lin de tot,
Vin șoaptele aceste:

«Veghiază încă, draga mea?
Lumina nu e stinsă?
Ce face porumbița mea?
E veselă sau plînsă?» —

«Ah, Vilhelm tu!.. Așa tîrziu?..
Vai, ce dureri cumplite!
De plîns mî-e sufletul pustiü...
De unde vii iubite.» —

«Noi noapte doar, plecăm la drum,
Cind zările 's senine.
Și tocmai din Boemia viu
Ca să te iaū cu mine!» —
«Ah, Vilhelm, întră 'n casă 'ntii,
Vreaū să-ți aud cuvintul.
Vreaū să te strîng la sinul meu...
Cum geme-afară vintul!

«Hei geamă vintul, cît o vrea,
Iubita mea, nu-mi pasă!
Fugarul sforăie grăbit,
Nu-î chip de stat în casă!
Incinge-te de drum curînd:
Te-oîū duce 'n goană cruntă
Și jur că noaptea asta chiar
Dormim în pat de nuntă!» —

«Ah, dar porni-vom chiar de-
acum?
Afară-î noapte rece.
Ascultă!.. clopotul în turn
Vestește unspre-zece!» —
«E luna sus... Noi și cei morți
Ne ducem iute foarte!
Ca vintul orî ca gîndul, vreaî
Fugarul să ne poarte?...»

«Dar unde-î locul cel faimos
Și patul nunții cum e?» —
«Departe... strîmt, întunecos
Și neștiut de lume!...»
«Vom încăpea noi? — «Negreșit!
Fii gata dar în grabă:
Deschis e balul; după noi
Nuntașii toți întreabă.»

Copila se găti; pe roib
S'avintă cu grăbire,
Cu brațu-î gingaș incîngînd
Pe mult doritul mire.

Și hop, hop, hop, fugînd cu ei
Fugarul saltă sprinten,
Copitele țîșnesc schinteî
Și ies văpăi din pînten.

La dreapta și la stînga lor.
Pe drumul nins de lună,
Cum zboară dealurî, văi, cîmpii!
Greū podurile sună!
«Urta!... E luna sus... Urta!
Ce repede merg morțiî!
Te temî iubita mea, de morțiî!
«Ah, nu... dar lasă morțiî!»

Hei, unde merge-acel norod
Și corbii, ce s'adună?
Ce 'nsamnă ciocli, popi, prohod
Și clopotul ce sună?
Cîntări și bocete 'n convoiū?
S'asamăn la olaltă
Cu jalnicul orăcăt
Al broaștelor în baltă.

«Pe mort lăsați-mi-l în drum
Neîngropat să stee,
Veniți la cununia mea
Cu tinăra femeie!
Aici, țircovnic și gropar
Cu cioclii dimpreună!
Tu, dascăl, mormăe un psalm,
Tu, popă, ne cunună!»

Dispare carul mortuar...
Cîntările-amuțiră:
Pe urma roibului fugar
Convoiul lung se 'nșiră.
Și hop hop hop, sburînd cu ei
Fugarul saltă sprinten,
Copitele țîșnesc schinteî
Și ies văpăi din pînten.

La dreapta și la stînga lor
Cîmpii, orașe, sate
Și țări și munți dispar în sbor,
De goană fulgerate.

«Urta!... E luna sus!... Urta!
Ce repede merg morții!
Iubita mea, te temi de morți?—
«Ah, lasă 'n pace morții!»!...

«Te uită! sus pe eșafod
Stafii și draci s'adună
Și cîntă și se învîrtesc
In razele de lună!
Aici, strigoii! Aici, scripcarii!
Venii să 'ntindem hora:
Eu noaptea asta mă cunun
Cu mindra mea Lenora!»

Și toți strigoii — huș huș huș —
Aleargă pe-apucate,
Sburînd pe sus ca 'ntr'un vârtej
Un roi de frunze-uscate.
Și hop hop hop, fugind cu ei
Fugarul saltă sprinten,
Copitele țînesc scînteii
Și ies văpăi din pînten.

Cum zboară toate 'n depărtări!
Apar, dispar întruna!
Orașe, sate, țări și mări
Și stelele și luna!
«Urta!... E luna sus... Urta!
Ce repede merg morții!
Te temi, iubita mea, de morți?—
«Vai... las' să doarmă morții!»!

«Roib! roib! cucoșii cîntă 'n sat...
Miroase-a dimineață...
Roib! roib! zăresc la răsărit
O geană de roșată...

Mireasa mea, cred c-am ajuns!
Sîntem în dreptul porții
Și patul nunții ni-e gătit...
Ce repede merg morții!»

Convoi și roib și cavalier
Străfulgeră în treacăt;—
Lovit, cu o vergea de fier,
Se frînge vechiul lacăt;
Aripele bătrinei porți
S'aruncă la oparte,
Și printre cruci, prin cimitir
Ei zboară mai departe...

Hah!... cavalierul s'a oprit!
Minune blestemată!
Mantaua-î se distramă 'n vînt.
Bucată cu bucată;
O hîrcă goală 'n loc de cap
Rinjește sfîrșită
Și trupul în schelet schimbat
Pe umăr poartă coasă...

Tresaltă roibul viforos,
Nechiază cu putere,
Pe nări și gură varsă foc,
Și sforăie și .. piere!...
Pămînt și ceruri gem amar
In ceas de grea mînie...
Lenore se frămîntă greu
Cuprînsă de-agonie.

Acum se strîng în cimitir
Stafiele la lună
Și-o horă deșuchiată 'ntind
Și cîntă împreună:
«Răbdare! Chinul pămîntesc
Se mintue cu somnul;
De bietul suflet rătăcit
Indure-mi-se Domnul!»

ST. O. IOSIF.

SONET

Gîndind la tine fruntea-acum mă doare,
 Nu știu ce rost mai are a mea viață,
 Cînd n'am avut o clipă de dulceață...
 Amar etern și visuri pieritoare.

De ce în noapte glasul tău înghiață?
 Vedea-vor ochi-mi înc'odată oare
 Frumosul trup, femee zîmbitoare,
 Ce mi-a fost dat să-l string o clipă 'n brață?

Tu, blond noroc al unui vis deșert,
 Tu, visul blond unui noroc ce nu e,
 De-î mai veni, să știți că nu te iert;

Căci dorul meu muștrări are să-ți spuie
 Și sărutîndu-te, am să te cert.
 Cu desmierdări, cum n'am spus nimăruie.

BCC Cluj / Central University Library Cluj

M. EMINESCU.

PĂMÂNT ȘI APĂ

Înalt, cu capul plecat, cu umerii lați aduși puțin înainte,
 Ilie se ridică în bancă.

Toate privirile se îndreptară spre el.

Nimeni din toți cei cari dimpreună cu el terminaŭ liceul
 nu răspunse cu atîtă căldură și pătrundere. Ochiul lui mari,
 negri, luceau ca de un foc magnetic, și călugării, solemnî în
 ținuta lor de sărbătoare, își încrețeau frunțile pleșuve. Il cu-
 noșteaŭ, fie-care în parte, și-î puneau cele mai grele întrebări.

Ilie Crișanu — Körösi Ilész, cum îl numeau ei, — rămase bi-
 ruitor. Limpede, elocvent, desfășura problemele cele mai în-
 curcate, temele cele mai complicate. Profesorul de latină în-
 tăritat, îl contrazicea într'una. Ilie nu ripostă, dar la o întor-
 sătură fericită a frașei, reveni asupra acelor controverse și
 atunci răspunsul lui nu mai fu examenul unui elev, fu o prele-

gere, o conferință întreagă rostită într'o limbă aleasă, cu o voce sonoră ce umplu sala de răsunet. Cită la sfârșit cite-va versuri din Orațiū și stîrni o adevărată furtună.

Dintr'un colț al sălei se auzi un bravo! puternic.

Murmure de admirație acoperite de altele de ciudă întrerupseră pentru un moment ordinea disciplinară altă dată cu sfințenie respectată.

— Cine-î acel «olah»?

— De ce poartă țundră?

— Copil de slugă! E nemaî auzit!...

Conții și baronii se uitaū cu grije la fiii lor, cu toți strîm-torați și rușinați în hainele lor de catifea cu șireturi bogate.

Directorul învîrtea nervos pana-î de gîscă între mîni, ceru *silentium*, apoi rostindu-și cuvîntul de închidere pentru ziua aceea, se ridică.

Peste trei zile, aceiaș sală vuia de bucurie. Elevii își luaū certificatele.

Ilie rămase o clipă ca un stîlp de piatră, și sprincenile lui groase se încruntară... Fusesse clasificat printre cei mediocri. Și Stoe, care învățase zi și noapte alături de dînsul, cu acelaș zel, luase o notă încă și mai slabă.

Mai puternic de cît toți, Ilie își făcu loc prin mulțime. Stoe se lipi de el și eșiră. Doi frați Popovici din Miniș și Ciurea, nepotul episcopului, îl strigară pe nume, ungurește, și-l opriră ca să-î spună că trebuie să protesteze, să meargă pînă la împăratul... Ilie dete din umeri, strînse pe Stoe de braț și o luară nainte, fără să-î mai asculte.

Acasă Ilie se trînti pe pat, cu palmele peste frunte, în vreme ce Stoe se plimba prin casă într'un sbucium chinuitor. Mîntea lui nu putea să cuprindă, pentru ce atita cruzime? Se gîndea în sufletul lui la toată ocară, asupririle și nedreptățile îndurate în toți acei anî lungi și istovitori de muncă și de răbdare... Pentru ce? Noi să suferim înfrîngerî, rușine, umilire... Ei să-și bată joc de talentele noastre, de mîntea și de silințele noastre...

Se lăsă pe pat lângă Ilie, cu capul peste pieptul lui și isbucni în lacrimi.

Ilie sări în sus tulburat, eșit din fire.

— Ce faci tu?...

Il ridică și 'l privi în față aspru.

— Păcat. Te credeam mai cu inimă. Păcat de vremea pierdută cu tine... Știi ce-ți zic eu ție, Stoe?

Stoe își șterse lacrimile și se uită întrebător la dinsul.

— Măine când o veni mună ta să te ia acasă, desbracă hainele astea, ia-ți iar țundra și du-te la stîna lui frate-tău de-î păzește oile... Mult mai bine va fi acolo, de cît pe calea pe care ai pornit.

— Și tu?

Ilie rise, un ris superior, sigur de sine.

— Eă, eă nu plîng... Pe mine nu mă sperie ei...

Făcu câți-va pași în jos și în sus, apoi oprindu-se din nou în fața lui Stoe, il privi fix și-i zise încet, ca și cînd i-ar fi descoperit o taină mare:

— Ai văzut acolo, toată adunătura aceea de măimuțoi îmbrăcați în șireturi și cu pinteni?... Să știi de la mine, mă, că la toți aceia o să le punem noi odată piciorul peste gît...

Stoe se uită speriat împrejur. Dar nu era nimeni. Lelea Sida căuta de zor un pește viu care o lovise peste mină și apoi îi scăpase prin tindă... Băeții chefuiău în curte la o masă.

Ilie se aplecă sub pat și își scoase lădița cu cărțile.

— Vezi tu aci... Am găsit astea care-s scrise aici de mine la un băiat din seminariu într'o carte, o istorie veche, abia i-am ghicit slovele, scrisă de unu Șincai... Ungurii l'au prigonit, l'au omorît, dar el a scris! Și acum o să știm și noi cine suntem...

— Cine?

— Urmașii marilor romani, domni și stăpînitorii lumii. Suntem noi, Stoe. Tu și eă și toți în a căror vine curge singe de romîn. Traian ne-a adus din Roma și ne-a făcut domni peste țările astea biruind pe Daci... Ungurii nu ne în-

vață istorie adevărată, Stoe, ca să nu ne deșteptăm că ei ne-au furat țara și ne-au jefuit. Ei umblă acum să ne răpună în chinuri, storcînd picătură cu picătură singele din noi... Tu nu știi ce vor ei?

Ilie împătură și reaseză cu sfințenie filele de hirtie pe cari le ținuse pînă acum ridicate în mîină; apoi scoase altele... Era o archivă întreagă de ziare, reviste și broșuri tipărite unele la Brașov, altele chiar în țară... Cum aș ajuns ele pînă la Ilie? Stoe nu îndrăzni să întrebe, atît de mare și minunat i se părea în acest moment omul acesta, care fusese pînă erî tovarășul lui de școală și de suferințe.

Gazete, cărți, broșuri, — romînești! — unele tipărite chiar cu litere latine, pe cari le putea citi și le înțelegea!

Dar ce înțelegea, Doamne! Ilie spusese adevărul: Româniî nu erau un popor mic, nenorocit, ca țiganiî sau ca ovreiî, după cum erau ei batjocoriți, — ei sunt neam mare, vechiî, și glorios, care nu trebuie să se lase, care trebuie să lupte, să învingă, să fărîme lanțurile... Erau acolo îndemnuri la o nouă reînviere pentru romînism, fierberî de idei mîntuitoare... Povestiri de vitejiî străbune, cîntece și imnuri pline de iubire și slăvire de neam, înflăcărare de o pasiune puternică, înălțătoare, în cari focul clocotea ca într'un vulcan ce aruncă scînteî aprinse, gata să isbucnească în flăcări vii ce vor să cuprindă lumea...

Ilie veghea din picioare și Stoe citea...

Anița îl găsi dimineța cu ochii deschiși, înflăcărati, cu boabe mari de nădușeli pe frunte.

CONSTANȚA HODOȘ.

FĂRĂ RITMU

DIN ADA NEGRI

Trece prin odajă 'nchisă
Tainicul fior al serei.
Clapele 'nsufletite suspină
Sub albele-ți degete, Nice,

Și tu ești în alb îmbrăcată
Ca o fantomă. — Cintă.

O palido, palido, eș știu că 'n curînd ai șă mori;
C'atuncia cînd tusea te'neacă
Iți iai de la gură batistă pătată de sînge.
Tu nu'mi vorbești, cînți.
Nu-ți văd fața, nu-ți văd ochii
Visători în cari pîlpie-un dor de sărutări,
În cari par'că tremură o lacrimă
Pururi:
Văd rochia-ți albă,
Văd părul tău lung de mătase,
Și simt sufletul, sufletul,
Sufletul tău, Nice, ducîndu-se'n note.

E Beethoven. Cînd el plăzmuia
Acea sfînt'armonie,
Tu nu trăiași, Nice, eș nu trăiam încă:
Dar opera ce-o 'ncheag'un artist
Lumea, cit lume-î, o soarbe
Ș'o face carne și sînge al ei:
Și astăzi, mai mult de cît ori-ce cuvînt,
Muzica asta rostește
Ceea ce simți tu, ceea ce simt eș. — Cintă.

Spun acordurile grave
Ascunsa ruina'a trupului tău așa de frumos,
Mistuit de boală.
Spun tinereța-ți ce nu vrea să moară,
Spun că tu ești soție,
Și spun că tu ești mamă,
Și copilașu-ți îngîină primele vorbe gingașe,
Și tu pentru el, pentru el,
Ai vrea să trăești...

Tu nu-ți întorci capul:
 Nu-ți văd fața, nu-ți văd ochii,
 Ochii tăi visători în cari pîlpîe
 Un dor de sărutări,
 In cari parcă tremură o lacrimă.
 Pururi.
 La pămînt mă 'nchin și sărut haina-ți-albă,
 Eū femee — ție zeiță,
 Ție ce minî ai să mori.
 Și-mi spun acordurile grave:
 Tu ce rămîi în lume, tu de iubire 'nsetată,
 Nu pierde vremea, nu pierde vremea, iubește:
 Iubește pe cei obidiți și desperați,
 Tu, slabă și singură,
 Pentru cei slabi și singuri, fii vrednică și tare.
 Fă ca ne'ndurata moarte
 Să caște trupului tău groapa
 Cînd sufletul
 Răspîndit în sfărmături tremurătoare,
 Desfăcut în milioane de-atomî luminoși,
 Va fi mîngiat
 Bietele inimî zdrobite și singure 'n lume.
 Iubește — nesfirșit e-amorul,
 Căci nesfirșită e durerea.

A. VLAHUȚĂ.

POEZII POPULARE

DIN COLECȚIA INEDITĂ A LUI M. EMINESCU

Bate vîntul frunza'n dungă
 Jalea-i mare, calea-i lungă
 Bate vîntul dintr'o parte
 Departe-i mîndra departe.

Mîndră, mîndră draga mea
 Cînd trec p'îngă casa ta
 Plînge-mî ochiul de-a stînga
 Cînd trec mîndră p'îngă voi
 Plîngu-mî ochii d'amîndoî

Toate fe ele se duc
 La umbră de nuc,
 Dar pe mine nu mă lasă
 Mămuca de-acasă.
 Toate fetele se trag
 La umbra de fag
 Dar pe mine nu mă lasă
 Că-i pădurea deasă.
 Toate fetele s'adun
 La umbră de-alun
 Dar pe mine nu mă lasă
 Că sint prea frumoasă,
 Toate fetele imi vin
 La umbrar de pin
 Dar pe mine nu mă lasă
 Că mă teme-acasă.

Dorul de cine se leagă
 Nu-î paie lucru de șagă
 Că s'o legat de-un voinic
 Ș'o lăsat plugul pe cimp,
 Și s'o legat de nevestă
 Și-o lăsat răsboiul 'n casă
 Și s'o legat de-o copilă
 Ș'o lăsat lucrul din mină.

Mă uitaî printre stobori,
 Văzui ochii negrișori,
 Fă-î Marișo vinzători
 Că și neica-î negustor
 Negustor de ochișori.

Frunză verde foi mărunte
 Vorbe mi-au eșit cam multe
 Las'să iasă
 Că nu-mi pasă
 Că bedița nu-î acasă.
 Că bădița-î dus la coasă.
 Rupă-i-se coasa 'n două
 Să vie la alta nouă,
 Să cosască fin pe stele.
 Rupă-i-se bucățele
 Să vie 'n brațele mele.

La umbra de liliac
 Dragostele ce mai fac?
 Se sărută pină zac.

Iar în vale la isvor
 Se 'ntilnește dor cu dor,
 Se sărută pină mor.

Cind treci bade pe la noi
 Pune-ți clopote la boi,
 Și le pune la toți șasă
 Cu șinoare de mătășă,
 Să te-aud bade din casă,
 Din casă de după masă.

Fă-mă Doămne ce me-î face,
 Făm'o pasăre maiastră
 Să sbor la badea 'n fereastră.
 Din fereastră în chilie,
 Acolo bădița scrie
 Slove negre pe hirtie
 Să mi le trimeată mie.

Mă 'ntrebaî dragă 'ntr'o zi
 Cine 'n lume s'o găsi
 Pe noi a ne despărți.
 Iată dealul s'a găsit
 Pe noi de ne-a despărțit
 Dealul cel cu riurile
 Cerul lunei plin de stele,
 Oamenii cu vorbe rele.
 Intre mine și 'ntre tine
 E o țară și nu-î bine,
 Intre viața ta ș'a mea
 S'a'u pus oamenii perdea.

Mindro, mindro draga mea
 Dacă tu te-î mărita
 După mine n'astepta
 Numai fă-mi o cărticea
 Și-o trimete la mine
 Și acolo așa scrie:
 Rămii bade sănătos
 Că eü bade mă mărit,
 După tine nu aștept,
 Că destul am așteptat
 Iac'un an și jumătate.
 Și eü bade-aș aștepta
 Numa mă tem de asta
 Că tu pe-acolo-î peri
 Și eü bade-oiiu bătiui,

Și junii că mor uri,
Fii tu bade sănătos
Că și tu dacă-î veni
Altă mîndră ți-î găsi.

Eû bădiță n'am ce face
Dacă nu-î țara pe pace,
Cînd țara s'ompăciui
Tu acasă că-î veni
Și eû iară te-oî iubi.

Astă vară într'o sară
Mă culcaî pe iarb' afară;
Visul mîndru ce-l visai
In zori de zi mă sculai
Văzui soare răsărînd
Și pe-a mea mîndră venînd
Cu puicuțul fript în poală
Cu plăcînte susuoară.

ȘĂGI CÎMPENEȘTI

Sta o salce lingă baltă
Legănîndu-se ușor;
Trestii strînse l'a eî umbră
Își spuneau povești de dor.

Cine știe din ce lume,
Despre care Făt-frumos
Povestiaû cu-atîta farmec
Și cu glas așa duios!

Cînd din cînd privia în apă
Cîte una pe furiș
Cercetînd, de-î șede bine
Sub coroana de frunziș.

Și cum staû la povestire
Și spuneau de cîte sufăr,
Eat'o luntre, toată'n aur,
Cum sint florile de nufăr!

Făt-frumos într'insa șade;
O libelă-i lopător.
Sălcea, trestiea, zărîndu-î,
De-un fior cumplit tresar.

Pe ascuns trimite salcea
Prin zefirul zburdător
O scrisoare pe o frunză
Vestezită de-al său dor.

Cade 'n luntre, o cetește
Făt-Frumos cu nerăbdare,
Apoi zice: în spre umbră
Mină luntrea; lopătare!

Dar o trestie șăgalnic
Dă un ghiont la cealealte
Și smomîndu-le le'ndeamnă:
«Hai! să-î facem una 'ncalte!»

Pe cînd ele se îndeamnă
Cu cuvinte-așa haine,
Păunaș, vestit în dragostî,
Din dumbravă grabnic vine.

Dă prin trestii; ele 'nlături
Pleacă taliea înaltă
Și se tupilă obraznic,
De-î pun piedică spre baltă.

Cumpătul atunci și-l pierde,
 Peste luntre șovăește.
 O răstoarnă, Cavalerii
 Cad în apă de vuește.

Rid șiretele de trestii,
 Chicotesc c'aū isbutit...
 Făt-Frumos din baltă ese
 Supărat, dar' răcorit.

SAMSON BODNĂRESCU.

RĂSPUNSURI

D-nei E. A. Focșani. — A eșit ediția a doua. Adresați-vă la librăria Socec. Sînt citeva schimbări ș'un mic adaos de ilustrații.

D-lui G. R. B. Craiova. — Vai, Domnule, cum vă vine să scriți astfel de lucruri, și cum credeți, că s'ar putea publica într'o revistă literară!

D-lui C. R. Tirgoviște. — Ei da, știm și noi că acolo «poezia e în aer», — dar a rămas, se vede, numai în aer...

D-lui V. G. Loco. — Vă sfătuim să renunțați. E curată pierdere de vreme. De prisos să ne mai vedem. Nicî n'am avea altăceva de spus.

D-lui R. I. M. Constanța. Poate, în unul din numerile viitoare. Nu însă fără oare-carî îndreptări.

D-șoarei L. G. Loco. — Strofa a doua bună. Celelalte repetă cam aceeași idee sub forme mai puțin fericite. Nu se zice «zabralnic», ci *zabranic*. Prin urmare — gîndiți-vă la o altă rimă pentru «sburdalnic».

D-lui Narcis Bacău. — Știți ce? Trimeteți-o Domnișoarei de-a-dreptul.

D-lui F. B. Loco. — Păstrăm carta D-voastră postală, à titre de document: Mai tirziū, cînd veți înțelege lucrările mai bine, ce rău o să vă pară c'ați scris-o!

D-lui S. Loco. — Am înțeles, dar nu se putea. Intîmplările vieții ome-nești nu capătă valoare literară de cit prin justificarea lor psihologică. Alt-fel, sînt «fapte diverse». și ori cit am căuta să le 'mbrăcăm într'o formă frumoasă, și să ne servim de ele pentru susținerea și ilustrarea unei cauze morale sau sociale, nu pot întrupa o lucrare de artă. Dar aceasta e o chestie prea complicată și nu se poate lămuri aci. Cînd vom avea ocazie, vom discuta pe 'ndeletele și, poate, ne vom înțelege.

D-șoarei M. S. Loco. — Scrieți înainte, dacă vă face plăcere. Ce rău poate eși de-acici? Noi însă nu putem publica ori-ce. Știm că ne costă și timp mult și prietenî mulți o revistă literară așa cum o înțelegem noi. Dar ce vreți? Toate lucrurile bune se fac cu oarecarî sacrificii.

D-lui A. D. Brăila. — Nicî una nu-i originală. Cea d'întiū ne amintește o nuvelă a lui Beyle (Stendhal), întitulată «Le filtre»; a doua este aproape vorbă cu vorbă tradusă din Breat-Hart («Le solliciteur»). Și vreți să vă faceți «un nume în literatură» cu ast-fel de mijloace!...

D-lui C. I. Dr. Loco. — Am citit-o. Sînt părți minunate acolo, alături de copilării inesplicabile. Ca să vorbim — veniți Duminica asta, între orele 9 și 10 dimineața (Strada Fintinii 55).

D-lui P. W. Ploști. — Este trudasă toată 'n franțuzește. N'o avem la îndemână. O puteți comanda prin ori-ce librărie.

RED.